

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
103 33 Stockholm

Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering

Fi2018/00130/K

Konkurrensverkets synpunkter på de förslag som regeringen lämnat i propositionen Tillstånd att ta emot offentlig finansiering inom socialtjänsten, assistansersättningen och skollagsreglerad verksamhet (prop. 2017/18:159) har verket framfört i tidigare remissvar¹. Förslagen har i väsentliga delar avstyrkts. I detta yttrande kommenteras endast de ändringar som föreslås i den nu remitterade promemorian.

Lägsta nivå för begränsningen av rörelseresultatet

Den i promemorian föreslagna lägsta nivån om ett prisbasbelopp innebär ett snävare tillämpningsområde för begränsningen än vad som tidigare har föreslagits. För det fall att en reglering om krav på begränsning av rörelseresultat över huvud taget ska införas har Konkurrensverket inga invändningar mot förslaget om en lägsta nivå.

Särskilda regler för idéburen verksamhet

Konkurrensverket anser att förslaget om undantag för idéburen verksamhet inte är tillräckligt analyserat såvitt gäller dess konsekvenser för att läggas till grund för lagstiftning.

Då det saknas en vedertagen definition av idéburna aktörer som kan användas har i den föreslagna regleringen konstruerats en gränsdragning som bygger dels på juridisk associationsform (ideella föreningar, stiftelser och aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning), dels på organisationens syfte. I promemorian saknas dock överväganden kring vilka effekter styrningen till ideella föreningar, stiftelser och aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning som associationsform kan få.

---

¹ Se Konkurrensverkets yttranden dnr 710/2016 och 299/2017.

I promemorian konstateras att de ideella föreningar som i dag bedriver verksamhet inom välfärdsområdet ofta har en koncernliknande struktur där verksamheten bedrivs i andra organisationsformer än ideella föreningar. Däremot finns inget resonemang om varför det ser ut på det sättet. En slutsats kan vara att de ideella föreningarna anser att det finns något rationellt skäl till varför andra organisationsformer är lämpligare för att bedriva verksamheten. I promemorian borde under alla förhållanden ha analyserats effekterna av att föra över verksamhet från andra organisationsformer till ideella föreningar, stiftelser eller aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, vilket kan bli ett praktiskt resultat av den föreslagna regleringen. Den analysen borde även ha inkluderat huruvida fördelarna med att bedriva verksamheten i de tre utpekade associationsformerna överväger nackdelarna.

Promemorian framhåller att ett undantag från vissa krav i tillståndsprövningen inte ger de ideella aktörerna företräde framför andra aktörer när det gäller tillgång till offentlig finansiering. Enligt förslaget i propositionen har tillämpningsområdet för tillstånd att ta emot offentlig finansiering begränsats jämfört med Valfärdsutredningens förslag, men omfattar fortfarande i viss mån tjänster som upphandlas i konkurrens. Även här finns en brist i underlaget för det nu föreslagna undantaget för vissa associationsformer, eftersom det saknas överväganden om hur förslaget förhåller sig till Sveriges åtaganden enligt EU-rätten avseende fri rörlighet för tjänster.

Syftet med reglerna om tillstånd för att ta emot offentlig finansiering är enligt propositionen att säkerställa att offentliga medel används till den verksamhet som de är avsedda för inom socialtjänsten och skollagsreglerad verksamhet². I promemorian konstateras att när olika verksamheter samlas i den ideella föreningen finns risk för korssubventionering med andra verksamheter som föreningen bedriver. Den risken närmast avfärdas med att föreningen har ett allmännyttigt syfte och att medlen därmed förutsätts gå till annan samhällsnyttig verksamhet.³ Konkurrensverket anser att problemet med korssubventionering avfärdas allt för lätt och utan någon analys av vilka effekter det kan få. Dessutom saknas ett resonemang om vad korssubventionering kan innebära i förhållande till statsstödsreglerna.

Några krav på särredovisning av den offentligt finansierade verksamheten inom organisationer som är undantagna kravet på separat juridisk person tycks inte ha övervägts. Konkurrensverket har inte ändrat inställning i frågan om krav på separat juridisk person, dvs. att ett sådant krav inte bör ställas⁴. Däremot, som Konkurrensverket framfört vid flertalet tidigare tillfällen, anser vi att särredovis-

---

² Prop. 2017/18:159 s. 1.

³ Promemorian s. 15 och 42.

⁴ Se Konkurrensverkets yttranden dnr 710/2016 och 299/2017.

ning är ändamålsenligt och en förutsättning för att kunna följa upp att ersättningen till privata utförare är rimlig och tillräcklig och att ersättningsmodellerna leder till att de offentliga medlen går till den verksamhet de är avsedda för och inte subventionerar annan verksamhet. Konkurrensverket anser därför att det borde ställas krav på särredovisning av den offentligt finansierade verksamheten.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit rådet Karin Morild.

Rikard Jermsten

Karin Morild